
OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA RROMANI
ETAPA NAȚIONALĂ
23 MARTIE 2024
ANUL VIII DE STUDIU - GIMNAZIU

- Savorre subijektură si musajutne.
- Den pen ivăthe 10 pùntkură.
- E butăqo vaxt si 3 òre.

O JEKHTO SUBIJÈKTO

32 pùntkură

Del pes o tèksto:

- Mamie, ame, le rroma kaθar avas?- pučhel i Amalja.

I Agustina, i phuri daj, pašasal, dikhel karing i tikni čhajorri, phandel maj mišto o dikhlo p-o pesqo šero, thaj phenel:

- Sar siklilān vi tu, školaθe, šaj ke le rroma aven andar o purano them India, tha' mirri daj maj phenelas manqe vi aver paramičă. Phenava vi tuqe jekh.

„Varekana, and-jekh purano vaxt le rromen sas len lenqo them pala o devel.

Sode vaxt nakhlās, fèri i phuv aštil te phenel. Kodova vaxtesθe, o tabòro sas p-i rig e paniesqe. Le caxre sasas jekh paše averesθe. Le murša astarenas mačo vaj marenas sivrăça o sastrin, thaj le zuvlă kerenas xamos thaj arakhenas le čhavorren thaj phuren.

And-jekh šukar milajesqo gës le drabarnă xatārde jekh baro pharimos:

- Le kale marutha čhorena bari xoli p-o amaro nămo!- phende von.

Čacipnasqe, pala trin gesa, širdās te marel jekh bari balval. Le Devla čhudine pani thaj jag p-i phuv sa i răti. Le grasta, le romenqe daranile, tha' e manuša, bare ileça, line len andre k-i caxre. Texarinăte, p-i vazî, sa sasas phagerdo.

- So kerala akana? – pučhenas von.

- Le čhavorre si bokhale! akharenas le rromnă.

- Na daran, na daran phendās o maj phuro rrom lenqo bulibaša. Astarasa mačo katar o pani zi kana šukōla thaj šaj te xunavas palem i phuv.

Le manuša gele paniesθe, năvodurença, te astaren mačo. Sar ke dāsas but brišind, thaj o pani sas užo, ama, nić jekh mačo na dikelas pes.

Panž gesa rodine p-ël plaină, khančesqe. Khanikaj na sas so te xan, nić manušen nić grasten.

- Trebal te keras vareso! phende von.

- Thon e grasten vurdonenθe ke zasa anda aver them te rodas xaben, zi kana thavdena le pană opral amari phuv! akharel o Phuro.

Le rroma phirde but berša anda but thema thaj phuvă andar sa i lumja. Phirenas e caxrença, ačhavenas pen paše e pană vaj p-ël vază, xancî vaxt.

Kerenas vi buti, te kiden love. Lačharenas kăkăvă, petalonas grasten, lačharenas e vurдона, sikavenas e manušen sar te sastären le grasten thaj but aver. Pala maj but beršakana kamle te irinen pes and-i lenqi them khonik na maj zanelas kaj si kadava than. Le drabarnă phende ke lenqi them sas line panănθar thaj ke si p-o sa vaxt xasarde.

O vaxt nakhlās, thaj o rroma siklile te ziven aver thanenθe, ama dikeren anda lenqo gi o purano than. Vi lenqi purani čhib thaj acára. Na bisterde nivar nić lenqe šukar gilă. Vi ages le rroma roden penqo them, tha' zi kaj arakhena les, o them e rromenqo si kothe kaj dikhlenjekhtones i khamesqi dud.

(O rromano them - palal o Župter Borkoj)

-
1. Xramosaren savo si o título, e personázurá thaj o mesàzo le dine tekstosqo! **6 pùnkturná**
 2. Arakhen e sinonimurá vaś e alava: *maruth, vàzi, zivel, fèri*. **4 pùnkturná**
 3. Roden thaj xramosaren, andar o dino tèksto, trin zivdisarde navná/ substantivurá! Xramosaren ke savo gendero, gin thaj kèzo si von. **6 pùnkturná**
 4. Roden thaj xramosaren, andar o dino tèksto, duj rromane buxle paśnavná/ adžektivurá. Xramosaren k-o savo komparaciaqo gràdo si von. **4 pùnkturná**
 5. Roden thaj xramosaren, andar o dino tèksto, trin zenutne sarnavá! Xramosaren ke savo zeno, gin thaj kèzo si von. **6 pùnkturná**
 6. Roden thaj xramosaren, andar o dino tèksto, trin kernavná/ vèrburá save si ka-jekh zenutno/ predikativo mòdo. Xramosaren k-e savo vaxt, zeno thaj gin si von. **6 pùnkturná**

O DUJTO SUBIJÈKTO

58 pùnkturná

1. Ambolden gazikanes e anglutne 20 rëndurá andar o tèksto dino maj opre! **20 pùnkturná**
2. Nakhaven i kernavni/ o vèrbo „dikhel – a vedea” ka-e savorre zenutne/ predikativo mòdurá! **12 pùnkturná**
3. Ambolden and-i rromani čhib! **16 pùnkturná**
 - a) Mi-aş dori ca după absolvirea liceului să fiu student în Cluj-Napoca, unde se află una dintre cele mai bune universităţi din țara noastră și din Europa.
 - b) Prima ediție a Olimpiadei Naționale de Limba Rromani, s-a desfășurat în anul o mie nouă sute nouăzeci și nouă în orașul Bacău, iar cea din anul 20241 are loc la Buzău.
 - c) Noi știm astăzi că rromii vin din India pentru că primele cercetări care au arătat această legătură a lost despre limba rromani și limbile indiene.
 - d) Jupiter Borcoi este unul dintre cei mai cunoscuți povestitori rromi care a scris foarte multe povești și poezii rome.
4. Keren jekh xramosaripen, and-e 10-15 rëndurá, palal i tème: „Sar sasas te avela jekh them le rromenqo?” And-o tumaro xramosaripen dikhena: **10 pùnkturná**

O ander/ o koncinùto le xramosaripnasqo – 6 pùnkturná

- xramosares palal sostar e rroman na-i len jekh them lenqo; 2 pùnkturná
- vakăres kana éajlôlas/ ni éajlôlas tut te avel jekh them le rromenqo?; 2 pùnkturná
- xramosares palal le avantažurá/ biavantažurá te avel jekh them le rromenqo! 2 pùnkturná

O organizisaripen thaj o prezentisaripen e godănqo – 2 pùnkturná

- o organizisaripen e godănqo – 1 pùnkto
- i originalitèta -1 pùnkto

E xramosaripnasqi redaktàcia – 2 pùnkturná

- vaś e vortografiaqe règule – 1 pùnkto
- vaś e puntuaciaqe règule – 1 pùnkto